

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Vesisenaho, Mikko; Manu, Mari; Häkkinen, Päivi; Kyllönen, Mari; Peltonen, Marika

Title: OpenDigissä kehitytään ja kehitetään tieto- ja viestintäteknologian opetuskäyttöä yhdessä koulujen kanssa

Year: 2020

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittajat & Jyväskylän yliopisto, 2020

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

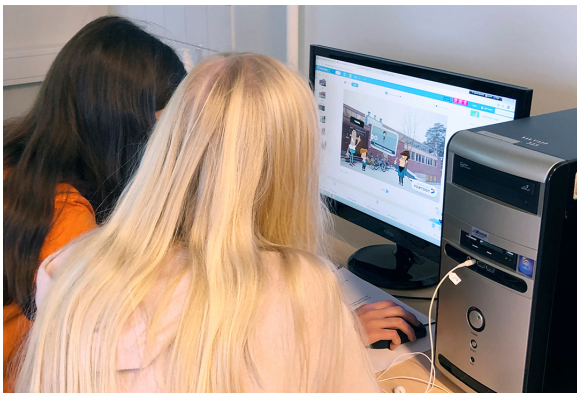
Vesisenaho, M., Manu, M., Häkkinen, P., Kyllönen, M., & Peltonen, M. OpenDigissä kehitytään ja kehitetään tieto- ja viestintäteknologian opetuskäyttöä yhdessä koulujen kanssa. Ruusupuiston kärkiuutiset, (4). <https://peda.net/jyu/ruusupuisto/uutisarkisto/4-2020/3/opendigissa-kehitytaan-ja-kehitetaan-tie>

Ruusupuiston kärkiuutiset

KASVATUS- JA KOULUTUSUUTISIA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSTA

[Jyväskylän yliopisto](#) > [Ruusupuiston kärkiuutiset](#) > [Uutisarkisto](#) > [4/2020](#) > [OpenDigissä kehitytään ja kehitetään](#)

OpenDigissä kehitytään ja kehitetään tieto- ja viestintäteknologian opetuskäyttöä yhdessä koulujen kanssa

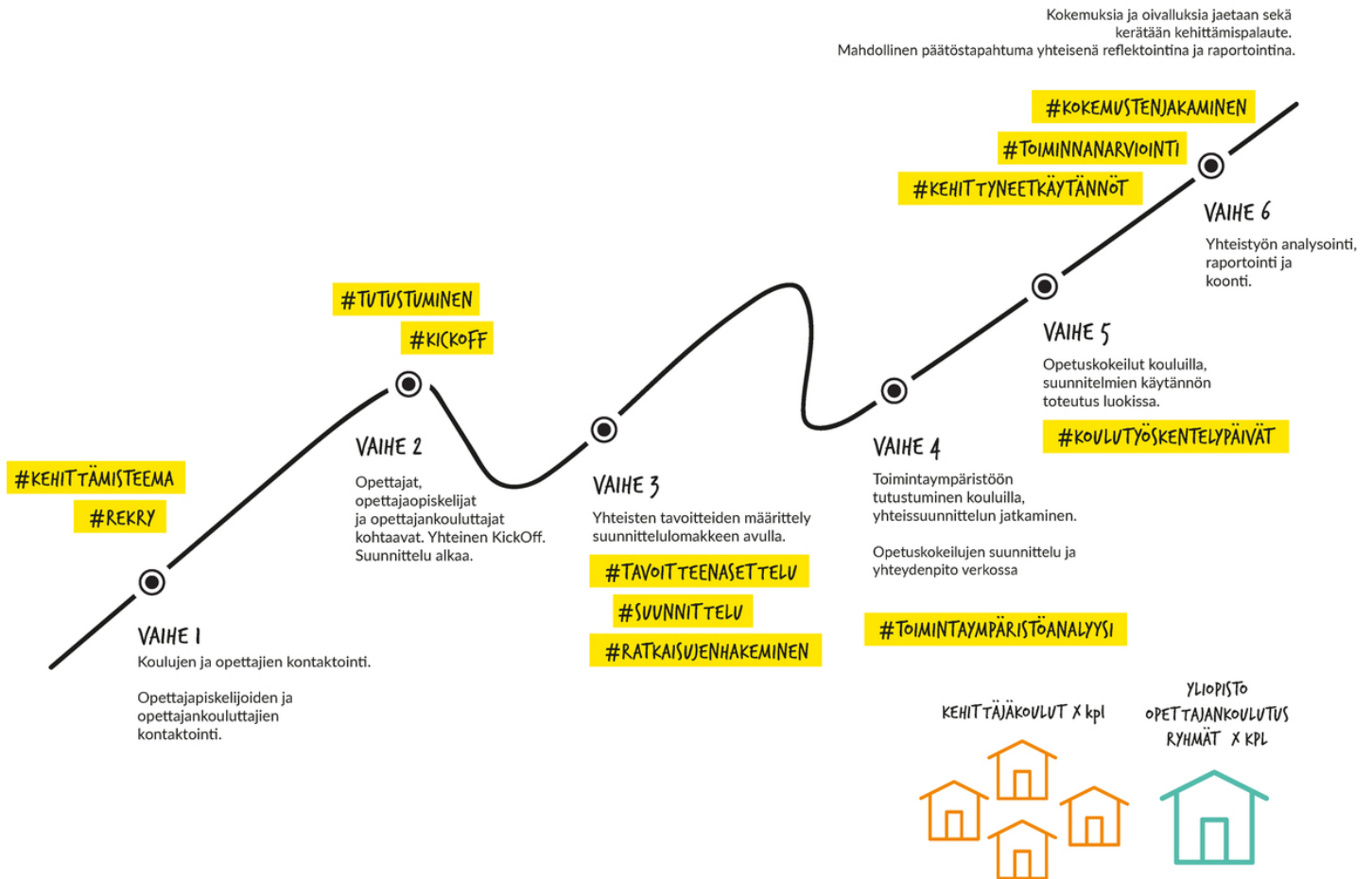


Monet tutkimukset ovat osoittaneet, että suomalaiskoulujen välillä ja niiden sisällä on eroja tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytössä. Suomalaisopettajat suhtautuvat teknologian käyttöön pääosin myönteisesti, ja digipedagogisen osaamisen kehittämiseksi on jatkuva tarve. OpenDigi-hanke on tarjonnut työssä oleville opettajille, opettajaopiskelijoille sekä opettajankouluttajille mahdollisuuden oman osaamisen ja ammattitaidon yhteiseen kehittämiseen vuosina 2018–2020. Osallistujat täydensivät toinen toistensa osaamista koko kehittäjäyhteisön voimavaraksi.

OpenDigistä tukea yhteiseen kehittämistyöhön koulujen kanssa

OpenDigi on viiden yliopiston yhteinen opettajankoulutuksen kehittämishanke. Jyväskylän yliopiston lisäksi siinä ovat mukana Oulun, Itä-Suomen, Lapin ja Turun yliopistojen opettajankoulutuslaitokset. OpenDigin kehittäjäyhteisön toiminta perustuu ajatukseen yhteisöllisestä ongelmanratkaisusta. Kehittämisen kohteita ovat koulun arjesta nousevat ja opetussuunnitelmaan kytkeytyvät ilmiöt, joiden työstämisessä hyödynnetään yhteistä osaamista ja opettajankoulutuksen välittämää tutkimustietoa.

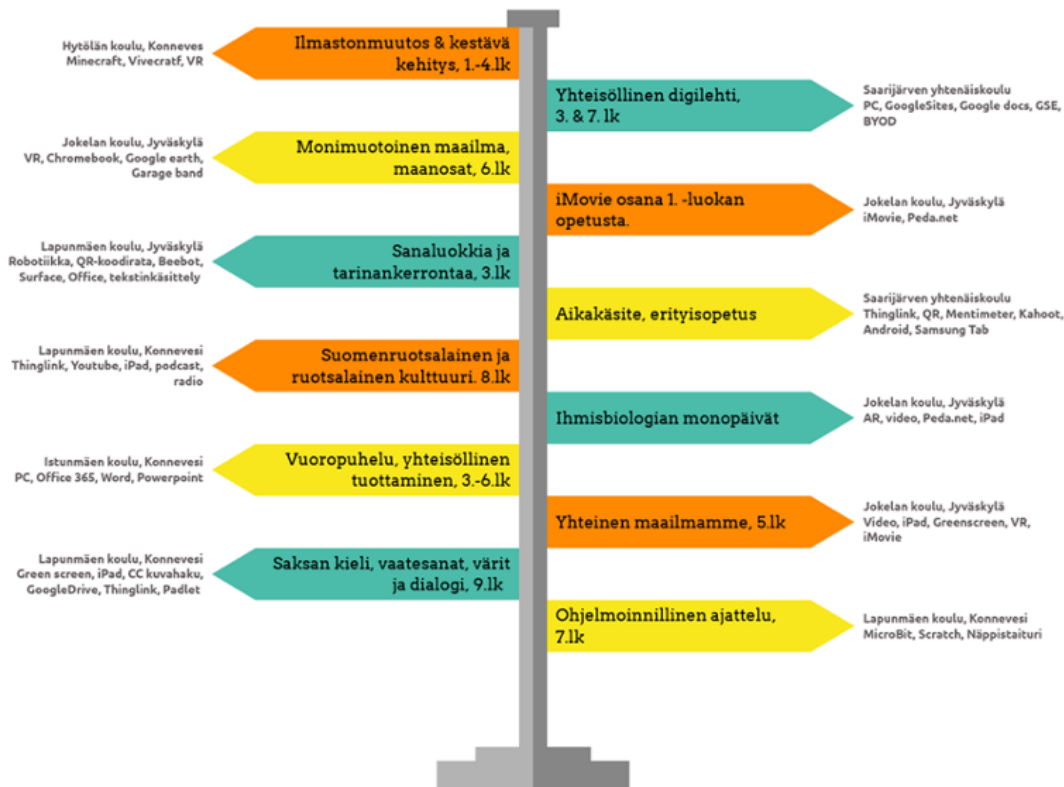
Jyväskylän yliopistossa Opendigi-toiminnan tavoitteena oli kaikkien osallistujien digipedagogisen osaamisen lisääminen. Toimintaan osallistui luokanopettajaopiskelijoita sekä tietotekniikan ja kielten aineenopettajaopiskelijoita, työssä olevia luokan- ja aineenopettajia sekä opettajankoulutuslaitoksen opettajia. Jyväskylässä toiminta jäsenyi kuudeksi vaiheeksi (ks. kuvio 1). Ensin koulujen opettajat pohtivat luokkansa opetukseen sopivia ja tarpeellisia aihepiirejä niin opetussuunnitelmaa lävistävästi kuin eri oppineiden näkökulmista. Tämän jälkeen jakauduttiin eri osallistujista koostuviin ryhmiin ja tarkennettiin aihetta ja aikatauluja. Työskentely jatkui verkossa erilaisten digitaalisten yhteisöllisten tekemisen välineiden avulla (esim. Peda.net, WhatsApp, Googlen palvelut). Tämän jälkeen opettajaopiskelijat ja opettajankouluttajat tekivät kouluvierailun, jonka aikana he tutustuivat oppilaisiin sekä suunnittelivat ja konkretisoivat koulutoteutusta. Vierailun jälkeen jatkettiin etätyöskentelyä ja toteutettiin muutaman päivän mittaiset opetuskokeilut. Tämän jälkeen oppimisprojekti jatkui reflektoinnilla ja työskentelyn avaamisella muille. Kokemusten jakaminen koettiin tärkeäksi, ja niitä jaettiin toisille esimerkiksi posterien avulla.



Kuvio 1. OpenDigin toimintamallin sovellus Jyväskylän yliopistossa (OpenDigi, Viivi Seppänen)

Millaisia toteutuksia?

Jyväskylässä yliopiston kanssa toteutetut opetuskokeilut liittyivät esimerkiksi kestäväan kehitykseen, ilmastonmuutokseen tai vuorovaikutukseen vieraalla kielellä. Kokeiluissa oppilaat työstivät muun muassa kestäväan kehityksen ohjevideoita yhdistäen äidinkieltä, kuvataidetta, ympäristöoppia ja musiikkia sekä rakensivat kestäväan kehityksen periaatteiden mukaisen kunnan Minecraft-peliympäristössä. Kokeiluissa valmistui lisäksi animaatioita, pelejä, musiikkivideoita sekä aivan pienimpien oppilaiden videohaastatteluja lempivuodenajoista.



Kuvio 2. OpenDigi Keski-Suomen opetuskokeilut lukuvuonna 2018–19 (Mari Kyllönen). *Klikkaa interaktiiviseen kuvioon.*

Tarvetta ja mahdollisuuksia eri opettajaryhmien yhteistyön kehittämiseksi

OpenDigi-projekteissa kaikki osallistujat kehittivät digipedagogisia taitojaan pohtiessaan, kuinka digitaalisuus ja oppiaineiden sisällölliset tavoitteet yhdistyvät pedagogisesti mielekkäästi. Lisäksi he opettelivat yhdessä konkreettisia uusia digitaitoja sekä etäyhteistyötä. Opiskelijat ja opettajat olivat tasavertaisia toimijoita. Opiskelijat pitivät kokemusta yhteisopettajuudesta arvokkaana oman tulevan työuransa kannalta. Yhteistyö eri tiedekuntien opettajaopiskelijoiden kanssa oli usealle opiskelijalle uusi kokemus. Se toi erilaisia näkökulmia opettajaksi kasvamiseen ja oppilaiden ohjaamiseen. Tietotekniikan opiskelijoille monet digitaaliset alustat ja sovellukset olivat tutumpia kuin luokanopettajaopiskelijoille ja työssä oleville opettajille, joilla oli laajempi tietämys pedagogiikasta ja eri oppiaineiden sisällöistä.

Työssä olevat opettajat kertoivat yhteissuunnitteluprosessin tarjonnan mahdollisuuden pysähtyä opiskelijoiden kanssa perusteellisesti miettimään opetuskokeiluihin valittuja toteutustapoja ja ratkaisuja. Osalle opettajista heittäytyminen neuvottelemaan vastuuta ja uskaltautuminen jakamaan vastuuta oli uutta. Toisaalta monelle opettajalle tuli positiivisena yllätyksenä, ettei tarvinnutkaan toimia ryhmän vetäjänä vaan sai olla tasavertainen osallistuja.

OpenDigi-hanke on tuonut opettajankoulutukseen yhteyden koulun arkeen ja sieltä nouseviin tarpeisiin. Sen avulla voidaan tarjota opiskelijoille kokemuksia koulun arjesta tehtävästä yhteistyöstä ja koulujen opettajille virikkeitä työnsä kehittämiseen yhdessä. Hankkeessa on luotu tavoitteellisia yhteistoiminnallisia suunnittelu-, toteutus- ja arviointimalleja, joita voidaan hyödyntää tulevissa kehittämishankkeissa. Eri toimijaryhmien välisen yhteistyön ja

yhteisöllisyyden rakentuminen kantaa parhaimmillaan pitkälle – vastavuoroiseen ja jatkuvaan oppimiseen toinen toiseltaan.

Mikko Vesisenaho, Mari Manu, Päivi Häkkinen, Mari Kyllönen ja Marika Peltonen



Kuvassa vasemmalta Päivi Häkkinen, Marika Peltonen, Mari Manu, Mari Kyllönen ja Mikko Vesisenaho

Mikko Vesisenaho on opetusteknologian dosentti, yliopistonlehtori ja digipedagogiikan kehittäjä Jyväskylän yliopiston **opettajankoulutuslaitoksella**. Hän johtaa OpenDigi-hanketta yhdessä Päivi Häkkisen kanssa.

Mari Manu työskentelee projektitutkijana Jyväskylän yliopiston **opettajankoulutuslaitoksella** ja toimii sekä OpenDigi –opettajat oppimistaitojen ja digipedagogiikan kehittäjäyhteisöissä -hankkeessa että Keski-Suomen koulutuspalveluiden ekosysteemiä simulaatio- ja aikuiskoulutuksessa kehittävässä KoKemus-hankkeessa. Vuoden 2021 alusta hän toimii projektitutkijana Teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita kriittisen lukemisen tukemiseen internetin aikakaudella (CRITICAL) -hankkeessa.

Päivi Häkkinen työskentelee tietoteknologian opetuskäytön professorina Jyväskylän yliopiston **Koulutuksen tutkimuslaitoksella** ja on toiminut lukuisten alan tutkimushankkeiden tieteellisenä johtajana. Hän on tutkinut ja ollut mukana kehittämässä erilaisia oppimisympäristöjä koulujen, yliopisto-opiskelun ja työelämän tarpeisiin. Tällä hetkellä Häkkisen tutkimus kohdistuu erityisesti teknologiatuettuun yhteisölliseen ongelmanratkaisuun, virtuaalitodellisuuden mahdollisuuksiin oppimisen tukena sekä oppimisanalytiikan menetelmiin.

Mari Kyllönen, KT, luokanopettaja, työskentelee opetustoimen ylitarkastajana Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa. Hänen tutkimusalaansa on opettajien digipedagoginen osaaminen ja sen kehittäminen sekä opettajankoulutuksessa että työuran aikana. Aiemmin mm. luokanopettajana, koulunjohtajana ja opettajankouluttajana työskennellyt Kyllönen toimi OpenDigi-hankkeessa projektitutkijana ja koordinaattorina vuosina 2017–19.

Marika Peltonen työskentelee opetusteknologian asiantuntijana Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa. OpenDigissä Peltonen toimi koordinaattorina 2019–2020 ja oli mukana myös yliopistonopettajana ohjaamassa tietotekniikan aineenopettajaopiskelijoita. Peltonella on laaja kokemus erilaisista oppimisen teknologioista pedagogisesta näkökulmasta.

Lue lisää:

OpenDigin toimintakäsikirjan versiot, joita voidaan hyödyntää edistettäessä digipedagogiikan tavoitteellista käyttöä perusopetuksessa:

- <https://spark.adobe.com/page/pbyTYdFDV5jst/>

- <http://jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-2694-1>
- <https://aoe.fi/#/materiaali/568>

Digipedataidot nollasta sataan -täydennyskoulutushanke 2020–2021

Lähetä palautetta kirjoittajille: mikko.vesisenaho@jyu.fi, mari.manu@jyu.fi, paivi.m.hakkinen@jyu.fi, mari.kyllonen@avi.fi tai marika.peltonen@gradia.fi

Teemakuva: Marika Peltonen, kirjoittajakuva: Martti Minkkinen, Tero Takalo-Eskola ja Pasi Hakala.

[Edellinen](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Kommentit